

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 26.10.2021.
COM(2021) 669 final

2021/0349 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

**o stajalištu koje u ime Europske unije treba zauzeti u okviru Konvencije o zaštiti
morskog okoliša i obalnog područja Sredozemlja („Barcelonska konvencija”) o
donošenju Odluke o proglašavanju Sredozemnog mora, u cijelosti, područjem kontrole
emisija sumporovih oksida („Med SO_x ECA”), u skladu s Prilogom VI. Međunarodnoj
konvenciji o sprečavanju onečišćenja s brodova („Konvencija MARPOL”)**

OBRAZLOŽENJE

1. PREDMET PRIJEDLOGA

Cilj je ovog prijedloga utvrditi stajalište koje treba zauzeti u ime Unije na 22. sastanku ugovornih stranaka Konvencije o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćavanja („Barcelonska konvencija”) i njezinih protokola o odluci da se, na 78. sjednici Odbora za zaštitu morskog okoliša („MEPC”) Međunarodne pomorske organizacije („IMO”), koja će se održati 2022., podnese prijedlog za proglašavanje Sredozemnog mora, u cijelosti, područjem kontrole emisija sumporovih oksida („Med SO_x ECA”) zajedno s datumom stupanja na snagu pripadajućih obveza.

2. KONTEKST PRIJEDLOGA

2.1. Konvencija o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćavanja

Barcelonska konvencija i njezinih sedam protokola donesenih u okviru Mediteranskog akcijskog plana glavni su regionalni pravno obvezujući multilateralni sporazum o okolišu za Sredozemno more.

Cilj Barcelonske konvencije je spriječiti, smanjiti, suzbiti i ukloniti onečišćenje Sredozemnog mora i pojačati zaštitu ljudskog zdravlja i morskog okoliša u tom području radi doprinosa njegovu održivu razvoju.

Europska unija stranka je Barcelonske konvencije (izmijenjene)¹.

2.2. Sastanak ugovornih stranaka Barcelonske konvencije i njezinih protokola

Na sastanku ugovornih stranaka Barcelonske konvencije i njezinih protokola okupljaju se ministri i visoki dužnosnici koji predstavljaju sve ugovorne stranke Barcelonske konvencije i njezinih protokola. Sastanak ugovornih stranaka održat će se od 7. do 10. prosinca 2021. u Antaliji (Turska).

U skladu s člankom 25. Barcelonske konvencije Europska unija služi se svojim pravom glasa, i to brojem glasova koji je jednak broju njezinih država članica, koje su ugovorne stranke te Konvencije i jednog od njezinih protokola ili više njih. Unija ne ostvaruje svoje pravo glasa kad ga ostvaruju njezine države članice i obratno.

U skladu s pravilom 43. poslovnika sastanaka ugovornih stranaka Barcelonske konvencije i njezinih protokola, osim ako nije drukčije utvrđeno Konvencijom, protokolima ili referentnim financijskim uvjetima, važne odluke, preporuke i rezolucije donose se dvotrećinskom većinom glasova ugovornih stranaka koje su prisutne i glasuju.

2.3. Akt predviđen za donošenje na 22. sastanku ugovornih stranaka Barcelonske konvencije i njezinih protokola

Na temelju članka 6. Barcelonske konvencije, ugovorne stranke poduzimaju sve mjere u skladu s međunarodnim pravom za sprečavanje, smanjivanje, suzbijanje i u najvećoj mogućoj mjeri uklanjanje onečišćenja područja Sredozemnog mora koje nastaje ispuštanjem iz brodova te za osiguravanje da se u tom području djelotvorno provode propisi o kontroli te vrste onečišćenja koji su općenito priznati na međunarodnoj razini.

¹ SL L 322, 14.12.1999., str. 32.–43.

Na temelju članka 18. stavka 1. točke vii. Barcelonske konvencije, na sastanku ugovornih stranaka Barcelonske konvencije mogu se razmotriti i poduzeti bilo kakve mjere koje su potrebne za ostvarivanje ciljeva Konvencije i njezinih protokola.

Uspostavljanjem područja kontrole emisija sumporovih oksida ostvarili bi se prethodno navedeni ciljevi uvođenjem posebnih zahtjeva za smanjivanje emisija tvari koje onečišćuju zrak iz brodova u Sredozemlju.

3. STAJALIŠTE KOJE TREBA ZAUZETI U IME UNIJE

Više je puta prepoznata potreba za zaštitom morske bioraznolikosti i ekosustava u Sredozemnom moru, među ostalim u pomorskim područjima izvan nacionalnih jurisdikcija.

Emisije tvari koje onečišćuju zrak iz brodova štetno utječu na ljudsko zdravlje i na okoliš. Jedan od načina rješavanja problema emisija iz brodova je proglašavanje Sredozemnog mora područjem kontrole emisija sumporovih oksida („Med SO_x ECA”) za koje će se uvesti posebni zahtjevi za smanjivanje emisija iz brodova, u skladu s Prilogom VI. Međunarodnoj konvenciji o sprečavanju onečišćenja s brodova („Konvencija MARPOL”).

Stajalište Unije nužno je zbog pravno obvezujućih učinaka predviđenog prijedloga. Budući da je prijedlog u skladu s ambicijama Unije o smanjenju onečišćenja i poboljšanju zaštite okoliša, predlaže se da Unija podrži donošenje predviđenog akta.

4. PRAVNA OSNOVA

4.1. Postupovna pravna osnova

4.1.1. Načela

Člankom 218. stavkom 9. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) predviđeno je donošenje odluka kojima se utvrđuju „stajališta koja u ime Unije treba donijeti tijelo osnovano na temelju sporazuma kada je to tijelo pozvano donositi akte koji proizvode pravne učinke, uz iznimku akata kojima se dopunjuje ili mijenja institucionalni okvir sporazuma”.

Pojam „akti koji proizvode pravne učinke” obuhvaća akte koji proizvode pravne učinke na temelju pravila međunarodnog prava kojima se uređuje predmetno tijelo. Obuhvaća i instrumente koji nemaju obvezujući učinak na temelju međunarodnog prava, ali postoji mogućnost da „presudno utječu na sadržaj propisa koje donese zakonodavac Unije”².

4.1.2. Primjena na ovaj predmet

Sastanak ugovornih stranaka Barcelonske konvencije i njezinih protokola djeluje kao tijelo osnovano na temelju sporazuma, Barcelonske konvencije.

Predviđenim aktom prijedlog proglašavanja Sredozemnog mora područjem kontrole emisija sumporovih oksida („Med SO_x ECA”) podnijet će se na 78. sjednici MEPC-a IMO-a, koja će se održati 2022. Stoga donošenje tog akta proizvodi pravne učinke.

Predviđenim aktom ne dopunjuje se niti mijenja institucionalni okvir Barcelonske konvencije i njezinih protokola.

Stoga je postupovna pravna osnova za predloženu odluku članak 218. stavak 9. UFEU-a.

² Presuda Suda od 7. listopada 2014., Njemačka protiv Vijeća, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, t. 61.–64.

4.2. Materijalna pravna osnova

4.2.1. Načela

Materijalna pravna osnova za odluku na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a prije svega ovisi o cilju i sadržaju predviđenog akta o kojemu se zauzima stajalište u ime Unije. Ako predviđeni akt ima dva cilja ili elementa te ako se može utvrditi da je jedan od ta dva cilja ili elementa glavni, a drugi samo sporedan, odluka na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a mora se temeljiti na samo jednoj materijalnoj pravnoj osnovi, naime onoj koju zahtijeva glavni ili prevladavajući cilj ili element.

4.2.2. Primjena na ovaj predmet

Glavni cilj i sadržaj predviđenog akta odnose se na zaštitu okoliša.

Stoga je materijalna pravna osnova predložene odluke članak 192. stavak 1. UFEU-a.

4.3. Zaključak

Pravna osnova predložene odluke trebao bi biti članak 192. stavak 1. UFEU-a u vezi s člankom 218. stavkom 9. UFEU-a.

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje u ime Europske unije treba zauzeti u okviru Konvencije o zaštiti morskog okoliša i obalnog područja Sredozemlja („Barcelonska konvencija”) o donošenju Odluke o proglašavanju Sredozemnog mora, u cijelosti, područjem kontrole emisija sumporovih oksida („Med SO_x ECA”), u skladu s Prilogom VI. Međunarodnoj konvenciji o sprečavanju onečišćenja s brodova („Konvencija MARPOL”)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 192. stavak 1. u vezi s člankom 218. stavkom 9.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) Unija je Odlukom Vijeća 1999/802/EZ³ sklopila izmijenjenu Konvenciju o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćavanja („Barcelonska konvencija”), koja je stupila na snagu 9. srpnja 2004.
- (2) Na temelju članka 18. stavka 1. točke vii. Barcelonske konvencije, na sastanku ugovornih stranaka Barcelonske konvencije i njezinih protokola mogu se razmotriti i poduzeti bilo kakve mjere koje su potrebne za ostvarivanje ciljeva Konvencije i njezinih protokola. U skladu s pravilom 43. poslovnika sastanaka ugovornih stranaka, osim ako nije drukčije utvrđeno Konvencijom, protokolima ili referentnim financijskim uvjetima, važne odluke donose se dvotrećinskom većinom glasova ugovornih stranaka koje su prisutne i glasuju.
- (3) Na svojem 22. sastanku od 7. do 10. prosinca 2021. ugovorne stranke Barcelonske konvencije i njezinih protokola trebaju donijeti Odluku o podnošenju prijedloga na 78. sjednici Odbora za zaštitu morskog okoliša („MEPC”) Međunarodne pomorske organizacije („IMO”), koja će se održati 2022. Prijedlogom se Sredozemno more u cijelosti proglašava područjem kontrole emisija sumporovih oksida („Med SO_x ECA”) te se utvrđuje datum stupanja na snagu.
- (4) Potrebno je utvrditi stajalište koje treba zauzeti u ime Unije na sastanku ugovornih stranaka Barcelonske konvencije i njezinih protokola jer će se predviđenom Odlukom podnijeti prijedlog na 78. sjednici MEPC-a IMO-a, u ime organizacije čija je Unija stranka, o proglašavanju Sredozemnog mora, u cijelosti, područjem kontrole emisija sumporovih oksida („Med SO_x ECA”), pa stoga njezino donošenje proizvodi pravne učinke.
- (5) Budući da će se predviđenom Odlukom ažurirati zahtjevi u pogledu zaštite Sredozemnog mora, u skladu s ambicijom Unije za smanjivanje onečišćenja u morskome okolišu i zaštitu ljudskog zdravlja, predlaže se da Unija podrži donošenje Odluke,

³ SL L 322, 14.12.1999., str. 32.–43.

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Stajalište koje treba zauzeti u ime Unije na 22. sastanku ugovornih stranaka Barcelonske konvencije i njezinih protokola jest da se podrži donošenje Odluke da se, na 78. sjednici Odbora za zaštitu morskog okoliša („MEPC”) Međunarodne pomorske organizacije („IMO”) podnese prijedlog za proglašavanje Sredozemnog mora, u cijelosti, područjem kontrole emisija sumporovih oksida („Med SO_x ECA”) zajedno s datumom stupanja na snagu.

Članak 2.

Ova je Odluka upućena Komisiji.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Vijeće
Predsjednik*